Németh István
A Sarrazin-affér (2010)

Thilo Sarrazin 1945. február 12-én született Gerában, Recklinghausenben nőtt fel. Bonnban közgazdaságtant tanult. Diplomája megszerzése után tanársegéd az egyetem ipar- és közlekedéspolitikai intézetében, majd a Friedrich Ebert Stiftung tudományos munkatársa. 1975 és 1991 között a szövetségi pénzügyminisztériumban, a Nemzetközi Valutaalapnál, valamint a szövetségi munka- és szociális minisztériumban dolgozott. Matthöfer és Lahnstein pénzügyminiszterek irodavezetője. Vezette a szociálpolitika pénzügyi kérdései, a közlekedés pénzügyi kérdései s a nemzeti valutakérdések részlegét is. 1989–1990-ben a német–német pénzügyi unió koncepciójának kidolgozója, s a gazdasági és pénzügyi unió szerződésének egyik kidolgozója, a vagyonügynökség jogi- és szakmai felügyeletének felépítője. 1991-ben Rajnavidék-Pfalz tartomány pénzügyminisztériumának államtitkára, 1997-ben a berlini vagyonügynökségi társaság ügyvezetőségének elnöke. 2000-ben a Német Vasút munkatársa, majd elnökségi tagja. 2002 elején Berlin tartomány pénzügyi szenátora. Megszüntette az 5 milliárd eurós költségvetési hiányt, majd 2007–2008-ban a tartomány költségvetése – történetében először – 80 millió euró többlettel zárult. 2009–2010-ben a Deutsche Bundesbank elnökségi tagja volt.

Sarrazin „látlelete”

2010 augusztusában megjelent *Deutschland schafft sich ab* (Németország felszámolja önmagát) című könyve elhúzódó vitát váltott ki az NSZK-ban és az 1945 után legnagyobb példányszámban eladott szakkönyv lett.

Sarrazin – rövidesen az NSZK „fenegyereke” – szeptember 1-i könyvbemutatójára testőrséggel érkezett, s 600 újságíró volt jelen –, aki nyilatkozataival „összetörte a családi porcelánt” az NSZK-ban: vagyis a jogfosztottak, a menekültek és a kisebbségek támogatásának korábbi elvét és gyakorlatát. Berlin pénzügyi szenátoraként már egy évvel korábban nagy vihart kavart az arab–török lakosság népességszaporulata, integrációja és segélyezési gyakorlatával vitázó cikkével.

Sarrazin könyvében azt vizionálta, hogy a ma 82 milliós NSZK lakosságának száma – a jelenlegi demográfiai trenddel számolva – 100 év múlva 25 millióra, 200 év múlva 8 millióra, s 300 év múlva 3 millióra csökken. (Bírálói szerint helyes Sarrazin

megállapítása a lakosság létszámának csökkenéséről: a Szövetségi Statisztikai Hivatal szerint is a lakosság létszáma 2060-ra 65–70 millióra csökken. De lehetetlen 2110-re, 2210-re és 2310-re megalapozott prognózisokat alkalmazni. Hasonlóképpen nem fogadják el, hogy a migránsok száma a Közel- és Közép-Keletről, valamint Afrikából a jelenlegi 6,5%-ról 69,7%-ra emelkedne.)

Sarrazin azt mondja, hogy a muzulmánok az NSZK-ban átlagon alul képviseltetik magukat a munkaerőpiacon, az oktatásban és a képzésben, de átlagon felüli függőségük a szociális ellátó rendszerektől és részvételük a bűnözésben az utcai lopásoktól kezdve a terrorizmusig. Területi szegregáció alakult ki, s nagy a hajlam a párhuzamos társadalom és oktatás kialakulására. Sarrazin szerint az európai muzulmán bevándorlók esetében átlag feletti a vallásosság, amelyben növekszik az iszlám fundamentalista felfogás. Soraikban sajátosan keveredik az iszlám vallásosság (90 százalékuk vallásos) és a hagyományos életforma, amely megnehezíti gazdasági és kulturális integrációjukat, s asszonyaik hiányzó emancipációja gazdag gyermekáldást eredményez, amelyet a szociális állam áldásai még támogatnak is.

Sarrazin abból indult ki, hogy a demográfiai okok miatt folyamatosan növekszik a lakosság alsóbb rétegének aránya. Főleg azok a migrációs csoportok maradnak távol az oktatástól, ahol sok az utód, s az asszonyok afelé tendálnak, hogy gyermekeket szüljenek, s folyamatosan vékonyodik a lakosság értelmiségi potenciálja.

A németek a külföldiek integrációja során számos hibát követtek el. A baloldal úgy vélte, hogy a multikulturális, szép társadalom majd magától összenő. Az uniópártok pedig azt vallották, hogy Németország nem bevándorló ország, a vendégmunkások csak vendégek, ezért tartós szállásukról nem kell gondoskodni.

1978-ban Helmut Schmidt kancellár kormányában Heinz Kühn integrációs megbízott lett, de végül nem fogadták el 600 millió DM-es iskolai integrációs tervét. Az integráció nem kívánatos, nem lehetséges, sőt súlyos feszültségekhez vezetne – érveltek ellenzői. Ezután a pártok több mint tíz éven keresztül vitáztak arról, hogyan lehetne korlátozni a bevándorlást, s csak 1992-ben jutottak kompromisszumra. 1982-ben Helmut Kohl kancellár felvetette, hogyan lehetne megszabadulni tőlük: 10.500 DM-es „hazatérési hajlandóság támogatását” helyezték kilátásba üzembezárás vagy részmunka esetén. A szakértők pedig felszólították a politikát, hogy a bevándorlást pontozásos rendszerben (Kanadához és az Egyesült Államokhoz hasonlóan) szervezzék, vagyis a szakmai végzettség és a nyelvtudás számítson (Kanadában így a bevándorlók között kétszer annyi az egyetemet végzettek száma, mint a kanadaiak között!)

2000-től új állampolgársági törvény lépett életbe, amelyet nyolc év NSZK-beli tartózkodás után lehet kérvényezni. 2004-ben ugyan elfogadtak egy bevándorlási törvényt, de az a kormány és az ellenzék vitájában felőrlődött. 2007-ben 750 millió eurós nemzeti integrációs tervet és számos projektet fogadtak el, amelytől jobb együttélést reméltek. Az ország 40 évig áltatta magát. Nem akarta felismerni, milyen kihívást jelent milliók beözönlése, s csak az utolsó 10 évben ismerte fel, hogy nem mehet így tovább.

Sarrazin nézeteit a német pártok és az iszlám érdekszövetségek elutasították. Az SPD egyenesen „genetikai érveléssel”, szociáldarwinizmussal vádolta, az FDP „felelőtlen

biologizmust” vetett szemére, a Zöldek pedig rasszista, antidemokratikus, szélsőjobbos álláspontnak minősítették, miként a Balpárt is.

Merkel kancellár, a kereszténydemokraták (CDU) elnöke augusztus végén még sértőnek és a bevándorlók integrációját hátráltatónak nevezte a bankár nézeteit, de értesülve a CDU-tagság nagy részének helyeslő visszhangjáról, egy héttel később már így nyilatkozott: „Az állam nem kapitulálhat a migránsok által lakott lakónegyedekben elharapózott erőszak előtt. Németországban nem létezhet egyetlen település vagy városnegyed, kerület sem, ahol a rendőrség nem képes érvényt szerezni a jognak. A migráns fiatalok egy részének erőszakra való hajlama nagy probléma, s erről nyíltan lehet beszélni anélkül, hogy tápot adnánk az idegenellenesség gyanújának.

A fiatalok körében az erőszak sokszor annak a jele, hogy az illetők nem látnak perspektívát maguk előtt. Ezen pedig csak egy dolog segít: a tanulás. Államunk sokféle lehetőséget kínál erre, ám a felelősség döntő része a szülőket terheli, s ezt sem az iskola, sem a társadalom nem vállalhatja át tőlük.”

Roland Koch (CDU) például azzal állt elő, hogy a fiatal muzulmánokat a hadkötelezettség helyett általános közszolgálati kötelezettségre kellene rábírni. De ő is csak akkor mert előállni javaslatával, amikor már csak 6 nap választotta el a hivatalából való távozástól.

A politikusok háborognak, de a németeknek 56%-a osztja Sarrazin nézeteit, 28%-uk ellenzi, 16%-a nem adott választ. Sőt: a németek 18%-a szavazna egy „Sarrazin-pártra”, mivel „ezek az emberek úgy vélik, hogy Sarrazin végre kimondja azt, amit sokan gondolnak.” Sarrazin sikeresen tematizálta a német belpolitikát, így most minden a bevándorlás és az integráció körül forog. Németországban (82 millió lakos) körülbelül 7,4 millió külföldi él, ezen belül mintegy 3,5 millió a törökök száma.

Néhány számadat még:

– Berlin egyik kerületében, Neuköllnben a 21 évnél fiatalabb „nehéz bűnözők” csoportján belül 90 százalék a migránsok aránya. Ezen belül 45 százalékot képviselnek az arab és 34 százalékot a török fiatalok. („Nehéznek” a német rendőri statisztika szerint az egy éven belül legalább 30 bűncselekményt elkövetők számítanak.)

– Egyedül Berlinben tavaly háromezer (!) esetben ért fizikai támadás szolgálatban lévő rendőröket. „Egyes kerületekben olyan veszélyes a helyzet, hogy egyszerű esetekhez, például egy családi perpatvarhoz is több járőr-kocsival kell kivonulnunk”. A főváros nem áll egyedül ezen a téren: a rendőrök elleni agresszió mindennapos dologgá vált egész Németországban.

– A számos nagyvárosban (Berlin, Köln, Duisburg, Mannheim, Frankfurt, Gelsenkirchen) megfigyelhető gettósodás következtében a rendőrség egyre nehezebb helyzetben van. Mivel az ilyen negyedek szinte állandó jelenlétet igényelnek a hatósági közegektől, nem jut járőr-kocsi más körzetekbe.

– Nem egyszer 8–10 hónap is eltelik a rendőri feljelentés és az első bírósági tárgyalás között. Ez idő alatt pedig a fiatal delikvens priusza gyakran számos újabb bűncselekménnyel gyarapodik. Fontos lenne az igazságszolgáltatás tempójának felgyorsítása, a bűnelkövetők mielőbbi bíróság elé állítása és elítélése, hogy mihamarább érezzék tettük következményeit.

– A bevándorlók közül 1,1 millióan ma sem tudnak rendesen németül.

– Integrációs program indult több bevándorló tanár és tanárnő kiképzésére és alkalmazására a német iskolákban. Jelenleg a továbbtanuló külföldi fiataloknak csupán hat százaléka jelentkezik egyetemek, főiskolák tanárképző szakára, míg a németek között 12 százalék ez az arány.

Egy jellemző mondat: A gondot a második, harmadik generáció okozza, amelynek egy része (főleg fiatalemberek) mereven elutasítja az integrációt. Ők nem hajlandók németül tanulni, megvetik, sőt gyűlölik a németeket. Gyenge tanulmányi eredményeik miatt többnyire még szakmát sem képesek tanulni, ezért gyorsan „lejtőre" kerülnek: bandákba verődve kisebb-nagyobb bűncselekményeket követnek el, majd előbb-utóbb börtönbe jutnak. Ők azok, akik ha tetten érik őket egy bűntett elkövetésekor, így beszélnek a rendőrökkel: „Szarok Németországra. Te annyit sem érsz, mint a kosz a cipőm talpán. Halott vagy". (Idézet Kirsten Heisig bírónő júliusban megjelent *Das Ende der Geduld* (Vége a türelemnek) című sikerkönyvéből.)

Franciaország után Németországban is központi téma lett a bevándorlás és az integráció, és Európa két legnagyobb és legerősebb országa is tanácstalanul toporog: most akkor hogyan legyen, mi legyen?

Sarrazin programja:

– Minden, szociális támogatásban részesülő munkaképes bevándorlót közmunkára kötelezne, mégpedig minden törvényes munkanapon.

– Azoknak, akik nem tudnak elég jól németül, kötelezővé tenné a napi részvételt egy nyelvtanfolyamon.

– Igazolatlan hiányzás esetén csökkenne a szociális támogatás összege.

– Családegyesítést, a korábban bevándorolt külföldi egyén családtagjainak áttelepülését Németországba csak azok számára engedélyezne, akik igazolni tudják, hogy a kérvény beadását megelőző három évben állami (szociális) támogatás nélkül biztosították saját megélhetésüket.

– A házastársával egy háztartásba költöző feleség tíz éven át nem lenne jogosult semminemű szociális ellátásra.

– Hároméves kortól kötelezővé tenné a bevándorló családok gyermekei számára az óvodába járást, hogy rendesen megtanuljanak németül.

– Igazolatlan hiányzás esetén a gyerek után járó szociális pótlékból csak az élelmezésre szánt összeget kapná meg a családfő.

– Kötelezővé tenné a bevándorló gyerekek beíratását napközi otthonos iskolákba, ahol egész nap német pedagógusok felügyelete alatt lennének, és – francia példára – megtiltaná fejkendő viselését az oktatási intézményekben.

Németországban integrációs megbízottak, iszlámkutatók, szociológusok és naiv politikusok serege kéz a kézben dolgozik a probléma jelentéktelen színben való

feltüntetésén. Nem kell idegenellenességgel magyarázni azt, hogy a muzulmán kisebbség gyors növekedése Európában aggodalmat kelt – véli Sarrazin, aki szeretné, ha dédunokái száz év múlva még Németországban élhetnének. Nem örülne, ha az ország, ahol leszármazottai élnek, nagyrészt muzulmán állam lenne, ha ott jórészt törökül és arabul beszélnének, ha a nők fejkendőt viselnének és a napi ritmust a müezzin határozná meg.

Ha Németország a jelenlegi utat folytatja – azaz mindenféle feltétel nélkül engedi be a külföldieket, ad nekik éveken át szociális segélyt, s közben a német középosztályban pedig alig születik gyermek –, akkor Németország, nem hogy húsz év múlva nem lesz már „német", de gazdasági ereje is meg fog roppanni.

A Harz-IV. program finanszírozza a munkanélkülivé vált polgár lakhatását és egészségügyi ellátását. Ezen felül havi 364 euro támogatást ad, ami szerény megélhetésre elég.

A támogatott személyeknek a munkaügyi központ állásokat ajánl. Amennyiben nincs jól fizetett állás, amivel kiléphetne a segélyezésből, el kell fogadnia az úgynevezett egy eurós munkahelyek egyikét. Ez azt jelenti, hogy óránként egy euróért dolgoznak, ami hozzáadódik a 300 euróhoz. Így jövedelmük havonta 450 euro környékére emelkedik.

Mindezek ellenére a Hartz-csomagot sok kritika éri. A legerősebb ellenérv, hogy az egy eurós munkahelyek kiszorították az alacsony bérűeket a munkahelyeikről. (Minek vegyek fel valakit kevés pénzért, ha felvehetek egy euróért is?)

A Harz-IV. program igénylői esetében Sarrazin kiszámolta, hogy napi néhány euróból egészségesen lehet táplálkozni. Azt ajánlotta nekik, hogy télen meleg pulóvereket vegyenek fel, hogy takarékoskodjanak a fűtési költségekkel. Drasztikusan csökkentené szociális segélyezésüket és szigorítaná a bevándorlási politikát is.

A *Süddeutsche Zeitung* szerint a németek részben gazdasági okból, részben pedig azért fogadtak be sok vendégmunkást, hogy nyitottságukat demonstrálják a világnak. A nyitottságot azonban sokan közülük úgy értelmezték, hogy a bevándorlókra bízzák*:* be akarnak-e illeszkedni vagy sem. Ennek nyomán keletkeztek azok a visszás állapotok, amelyekre joggal hívja fel könyvében a figyelmet Sarrazin.

***

2012 májusában Thilo Sarrazin újabb botrányt robbantott ki Németországban. Új könyvében azt állította, hogy a német baloldal azért támogatja a közös európai kölcsönök kibocsájtását, mert úgy érzi: Németországnak még mindig reflexszerűen vezekelni kell a második világháborúban elkövetett bűnökért és a holokausztért. Szerinte Németországnak azt sem szabad kizárnia, hogy kilép az Európai Unióból.